

6 Ιουνίου, 1991

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΟΝΟΓΙΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 130/84).

Προσφυγή βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος — Προσβαλλόμενες πράξεις — Κανονιστικές Πράξεις, νομοθετικού περιεχομένου, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής.

5

Η προσφυγή αυτή προσέβαλε τον Κανονισμό 73 των περί Ηλεκτρισμού εις Εργοστάσια Ειδικών Κανονισμών του 1981 (Κ.Δ.Π. 315/81) οι οποίοι εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο.

10

Ήταν ισχυρισμός των καθ' ων η αίτηση ο οποίος προβλήθηκε στα πλαίσια προδικαστικής ένστασης ότι η προσφυγή ήταν άνευ αντικείμενου γιατί προσέβαλε νομοθετική πράξη και όχι εκτελεστική διοικητική πράξη.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

15

Ο επίδικος Κανονισμός αποτελεί Κανονιστική Πράξη, νομοθετικού περιεχομένου η οποία δεν μπορεί να αποτελέσει άμεσα το αντικείμενο προσφυγής δυνάμει του άρθρου 146.1 του Συντάγματος.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

20

Lanitis Farm Ltd. and Another v. The Republic (1982) 3 C.L.R. 124.

Nicosia Race Club v. The Republic (1984) 3 C.L.R. 791.

Kourris v. The Supreme Council of Judicature (1972) 3 C.L.R. 390.

Προσφυγή.

Προσφυγή για δήλωση του Δικαστηρίου ότι ο Καν. 73 των Περί Ηλεκτρισμού εις Εργοστάσια Ειδικοί Κανονισμοί του 1981 ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1.1.84 είναι άκυρος και εστερημένος οιουδήποτε αποτελέσματος.

5

Κ. Ταλαρίδης, για τον αιτητή.

Μ. Φλωρέντζος, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult. 10

Ο Δικαστής κ. Δημητριάδης ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ: Το Δεκέμβρη του 1981, εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμοί, δυνάμει του άρθρου 66 του περί Εργοστασίων Νόμου, Κεφ. 134, οι περί Ηλεκτρισμού εις Εργοστάσια Ειδικοί Κανονισμοί του 1981 (Κ.Δ.Π. 315/81). Ο Κανονισμός 73 προβλέπει ως ακολούθως:

15

"73(1) Έκαστος εργοδότης, του οποίου το εργοστάσιον έχει εγκατεστημένην ισχύν πέραν των 150 kVA δέον όπως ορίση συντηρητήν ένα αρμόδιον πρόσωπον το οποίον να εγκρίνεται εγγράφως υπό του Αρχιεπιθεωρητού και το οποίον θα εξετάζη και συντηρή τας ηλεκτρικής εγκαταστάσεις και συσκευάς του εργοστασίου."

20

Οι πιο πάνω τέθηκαν σε ισχύ στις 11 Δεκεμβρίου, 1981, εκτός από τον Κανονισμό 73 που τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου, 1984.

25

Εναντίον του Κανονισμού 73 καταχωρήθηκε η παρούσα προσφυγή στις 14 Μαρτίου, 1984, με την οποία ζητείται από το Δικαστήριο η πιο κάτω θεραπεία:-

30

"Όπως κηρύξει τον Κανονισμό 73 των περί Ηλεκ-

τρισμού εις Εργοστάσια Ειδικών Κανονισμών του 1981 ο οποίος ετέθει εν ισχύϊ την 1.1.1984 ως άκυρον και εστερημένον οιουδῆρτοτε αποτελέσματος."

5 Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ήγειρε δύο προδικαστικές ενστάσεις:

10 1) Ο προσβαλλόμενος Κανονισμός δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη μέσα στην έννοια του άρθρου 146 του Συντάγματος και/ή η αίτηση ακυρώσεως είναι άνευ αντικειμένου. Ο προσβαλλόμενος Κανονισμός αποτελεί νομοθετική πράξη και/ή πράξη στενά συνδεδεμένη με την ενάσκηση νομοθετικής λειτουργίας και, ως εκ τούτου, δεν δύναται να αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως ακυρώσεως.

2) Η αίτηση ακυρώσεως είναι εκπρόθεσμη.

15 Θα εξετάσω πρώτα την πρώτη προδικαστική ένσταση.

20 Στην υπόθεση *Lanitis Farm Ltd. and Another v. The Republic* (1982) 3 C.L.R. 124 στις σελ. 130-131, ο Δικαστής κ. Α. Λοΐζου - όπως ήταν τότε - αναφέρεται στο πιο κάτω απόσπασμα από τον Στασινόπουλο, Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων, έκδοση 1951, σελ. 104:-

25 "Όθεν το κριτήριο είναι ουσιαστικόν, διά τούτο δε και περισσότερο δυσκαθόριστον. Προσπάθεια καθορισμού των θεμάτων, άτινα, ως εκ της φύσεως αυτών, ανήκουν εις την κανονιστικήν εξουσίαν και οριοθεσίας μεταξύ των θεμάτων τούτων και των θεμάτων της νομοθετικής λειτουργίας, αποτελεί ματαιοπονίαν, ως άλλωστε και η απόπειρα όπως καθορίση τις μετ' απολύτου ακριβείας, πού άρχεται και πού τελευτά εκάστη των λειτουργιών της Πολιτείας.

30 Περιεχόμενον της κανονιστικής πράξεως ως και του νόμου είναι η θέσις κανόνος δικαίου, θέσιν δε κανόνος δικαίου αποτελεί ο καθορισμός εκείνου, όπερ δέον να ισχύη ως δίκαιον διά πάντα, παρά τω οποίω υφίσταται

πραγματική κατάσταση συγκεντρύσα χαρακτηριστικά γνωρίσματα γενικώς προσδιοριζόμενα. Ούτως αναμφισβήτητον εσωτερικόν γνώρισμα της κανονιστικής πράξεως είναι η γενικότης. Εν τη γενικότητι έγκειται κυρίως τούτο, ότι το νομικόν περιεχόμενον της πράξεως δεν εξαντλείται διά μιας και μόνης εφαρμογής, διά μιας και μόνης παροχής, αλλά διατηρεί την δύναμιν ίνα προκαλή νέας εφαρμογάς, επί των ασυρίστων και μελλουσών περιπτώσεων, αίτινες συγκεντρύσονται υπό της πράξεως τεθείσας γενικώς προϋποθέσεις. Ούτως ο ιδεώδης τύπος της κανονιστικής πράξεως είναι η πράξις, η απευθυνομένη προς πάντας, ισχύουσα άνευ τοπικού ή χρονικού περιορισμού και δυναμένη να εφαρμοσθή επί πληθύος σχέσεων και αντικειμένων."

Επίσης, στη σελ. 132 της *Lanitis* (πιο πάνω) αναφέρονται τα ακόλουθα: 15

"..... regulatory acts of a legislative content whether issued by the Council of Ministers or other administrative organ cannot be directly challenged before the Supreme Court as not satisfying the prerequisites of Article 146 of the Constitution and this is the position regarding the order challenged by these two recourses. Support for this approach can also be derived from what was decided in the cases, inter alia, of *Police and Hondrou*, 3 R.S.C.C. 82; *Sophoclis Demetriades & Son and Another v. The Republic* (1969) 3 C.L.R. p. 557; and *Demetrios Philippou & Others v. The Republic* (1970) 3 C.L.R. 129."

Χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει και στην υπόθεση *Nicosia Race Club v. The Republic* (1984) 3 C.L.R. 791, καθώς και στο πιο κάτω απόσπασμα από την υπόθεση *Antonios Kourris v. The Supreme Council of Judicature* (1972) 3 C.L.R. 390, στη σελ. 400: 30

"An examination of our case-law shows that the applicability of Article 146.1 has as a rule been tested mainly on the basis of the essential nature of the decision, act or omission being challenged (see, inter alia, 35

5 *Papaphilippou and the Republic*, 1 R.S.C.C. 62, at p. 65; *Stamatiou and The Electricity Authority of Cyprus*, 3 R.S.C.C. 44, at p. 46; *Demetriou*, supra, at p. 127; *Eraclidou and Hellenic Mining Co. Ltd. and Others*, 3 R.S.C.C. 153, at p.156; *Constantinides and the Cyprus Broadcasting Corporation*, 5 R.S.C.C. 34, at p. 39; *Sevastides v. The Electricity Authority of Cyprus* (1963) 2 C.L.R. 497, at p. 502, and *The Greek Registrar of the Co-operative Societies v. Nicolaidis* (1965) 3 C.L.R. 164, at p. 170); the nature of the organ, authority or person from which a decision or act emanated, or which was allegedly guilty of an omission, has been treated as a relevant, but not always necessarily decisive, consideration in determining the essential nature of such decision, act or omission (see, inter alia, *Papaphilippou*, supra, at p. 64; *Police and Hondrou*, 3 R.S.C.C. 82, at p. 85; *Constantinides*, supra, at p. 39; *Sevastides*, supra, at p. 500; *Nicolaidis*, supra, at p. 171, and *Sofocles Demetriades & Son v. The Republic* (1969) 3 C.L.R. 557).

20 In relation to the interpretation of Article 146.1 the framework of our Constitution should be borne in mind, especially because such framework undoubtedly establishes the separation of powers (see, inter alia, *Papaphilippou*, supra, at p. 65; *Haros and the Republic*, 4 R.S.C.C. 39, at p. 43); it is on the basis of this constitutional framework, as well as in the light of relevant principles of Administrative Law, that decisions, acts or omissions closely connected with the exercise of the legislative power, even though not actually amounting to the exercise of such power, have been found to be outside the ambit of Article 146.1 (see, *Papaphilippou*, supra, at p. 64); and, likewise, decisions, acts or omissions closely connected with the exercise of the judicial power have been found to be outside the ambit of such Article (see, inter alia, *Kyriakides*, supra, at p. 73; *Gavris and The Republic*, 1 R.S.C.C. 88, at p. 93; *Xenophontos and The Republic*, 2 R.S.C.C. 89, at p. 92, and *In re C.H. an advocate* (1969) 1 C.L.R. 561)."

Αφού εξέτασα το περιεχόμενο του επίδικου Κανονισμού, κρίνω ότι αποτελεί Κανονιστική Πράξη, νομοθετικού περιεχομένου, η οποία δεν μπορεί να αποτελέσει άμεσα το αντικείμενο προσφυγής δυνάμει του άρθρου 146.1 του Συντάγματος.

5

Για το λόγο αυτό η πρώτη προδικαστική ένσταση επιτυγχάνει και η προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί.

Ενόψει του συμπεράσματος στο οποίο έχω καταλήξει, δεν παρίσταται ανάγκη να εξετάσω τη δεύτερη προδικαστική ένσταση, καθώς και την ουσία της προσφυγής.

10

Η προσφυγή απορρίπτεται.

Οι αιτητές να πληρώσουν τα έξοδα.

Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

Προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.